

УДК 635:631.527

Позняк О.В., молодший науковий співробітник

Касян О.І., директор

Чабан Л.В., науковий співробітник

Дослідна станція «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН України

E-mail: olp18@meta.ua

СОРТ ЩАВЛЮ КИСЛОГО 'СТАРТ': НОВИНКА НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ

Щавель кислий (*Rumex acetosa* L.) – багаторічна зеленна овочева рослина родини Гречкові (Polygonaceae). Використовується в їжу у сирому, вареному, консервованому вигляді. У листках міститься велика кількість вітаміну С і каротину, а також В1, В2, РР, білкові і мінеральні речовини, залізо, калій. Створені сорти повинні мати крупні м'ясисті темно- або світло-зелені листки, за смаком бути слабо кислі, містити у порівнянні зі старими сортами та дикими формами у 1,5 разів більше білку і в 3 рази менше кислот. Напрями селекції – висока продуктивність, раннє відростання, стійкість до хвороб, висока зимостійкість. У березні 2021 р. до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, внесений сорт 'Старт' (на сьогодні залишається єдиним), створений селекціонерами Дослідної станції «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН.

Урожайність зеленої маси нового сорту за роки випробування у розсаднику конкурсного сортовипробування становить 24,1 т/га, що на 24,9 % більше за стандарт. Основні морфологічно-ідентифікаційні ознаки рослин нового сорту у період збиральної стиглості (рослини першого року вегетації): положення листків розетки напіврозлоге, інтенсивність зеленого забарвлення розеткового листка помірна. Довжина листкової пластинки розеткового листка 19,1 см, ширина

листової пластинки – 7,6 см, що більше за ці показники у сорту-стандарту відповідно на 4,1 см та 1,3 см. Форма листкової пластинки за виключенням базальних часток – помірноеліптична, форма верхівки розеткового листка – тупа, форма основи розеткового листка – стрілоподібна з лопатями, що розходяться. Черешок розеткового листка довгий – 18 см, шириною 0,8 см. Насіннева рослина (на другий рік вегетації): форма поперечного перерізу стебла округла. Опущення на стеблі відсутнє. На стеблі наявне антоціанове забарвлення помірної інтенсивності. Волоть довга, зеленувато-рожевого забарвлення.

Отже, за комплексом господарсько-цінних ознак створено новий сорт щавлю кислого 'Старт', який у березні 2021 р. внесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні. Вирізняється ранньостиглістю (від відростання до збирання зеленої маси 24 доби, що на 4 доби менше за стандарт); за урожайністю зеленої маси переважає стандарт на 24,9%, є однорідним та відмітним за низкою морфологічно-ідентифікаційних ознак.

Створений на Дослідній станції «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН сорт щавлю кислого 'Старт' рекомендується для освоєння в агроформуваннях усіх форм власності і господарювання та у приватному секторі в усіх зонах України у відкритому ґрунті.

УДК 633.63:631.547.2

Потапов А.В., здобувач ступеня доктора філософії

Білоцерківський національний аграрний університет

E-mail: roslynystvo@ukr.net

ФОТОСИНТЕТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОСІВІВ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ ФУНГІЦИДІВ

Фотосинтетичну продуктивність буряків цукрових визначають площа листкової поверхні, фотосинтетичний потенціал (ФП) і чиста продуктивність фотосинтезу (ЧПФ). На площу листкової поверхні впливає архітектоніка рослин, освітлення рядків, забезпеченість елементами живленням. Фотосинтетичну продуктивність рослин можна підвищити різними технологічними заходами, що збільшують фотосинтез за рахунок зростання листкової поверхні рослин. Це рівномірна густота стояння рослин, оптимальні умови для проростання насіння, а також технологічні заходи щодо контролю грибкових хвороб листків цієї культури.

Метою досліджень було визначення впливу фунгіцидів на фотосинтетичну діяльність посівів буряків цукрових.

Дослідження проводили в 2020 р. на базі ПСП Агрофірма «Світанок» Київської області. Вивчали наступні варіанти: 1. контроль (без застосування фунгіцидів); 2. Штефстробін к.с. (0,6 л/га) + Штефозал (0,5 л/га) + Штілвет (0,1 л/га); 3. Церкоштеф, к. с. (0,5 л/га) + Штефстробін к.с. (0,6 л/га) + Штілвет (0,1 л/га); 4. Церкоштеф, к. с. (0,5 л/га) + Штефозал (0,5 л/га) + Штілвет (0,1 л/га). Висівали гібриди буряка цукрового 'Акація' і 'Пушкін'. Площа посівної ділянки становила 75 м², облікової – 50 м². Розміщення варіантів – послідовне. Технологія вирощування буряків цукрових загальноприйнята для зони, крім прийомів, які були поставлені на вивчення.

Застосування фунгіцидів на посівах буряків цукрових дозволило зберегти листковий апарат рослин та забезпечити формування максимальної